

En bid af billedanalysen

Forfattere: Anne Bech

Redaktør: Anne Torpegaard Festersen

Kompetenceområder: Fortolkning

Introduktion:

I denne aktivitet skal eleverne selv arbejde med billedanalysen i makkerpar. De skal øve sig i at være detaljerede i deres beskrivelser samt lære at opdele motivet i mindre dele, så hele motivet blotlægges lidt efter lidt. På kopiarket er der flere forslag til at komme i gang med den detaljerede beskrivelse. Eleverne kan derfor selv vælge deres metode. På kopiark 2 i aktiviteten zoomes der ind på en del af maleriet. Her skal eleverne gå mere i dybden med denne del af billedet og så småt begynde at få fortolkningen med. Her er spørgsmål som eleverne kan gå direkte i gang med.

Aktivitet med dialogoplæg og billeder

- 1 Eleverne deles i makkerpar, hvor de skal hjælpe hinanden med den detaljerede beskrivelse af maleriet "Køkkeninteriør". Lad den ene elev være "blind", så den anden elev virkelig skal beskrive maleriet grundigt. Makkerparret kan med fordel dele billedet op i mindre dele, så de bytter roller som "blind" og "iagttager", når en billeddel er beskrevet. Udskriv og uddel [kopiark 1](#) og lad eleverne arbejde selvstændigt med opgaven.

Viggo Johansen "Køkkeninteriør" 1884 (Skagens Museum)

- 2 Bed eleverne om at tage noter. De er vigtige til de kommende opgaver og til deres genarbejde generelt som udskolingsklasse.
- 3 Makkerparret fortsætter derefter med at arbejde med udsnittet af "Køkkeninteriør", som findes på [elevark2](#), hvor der er stillet spørgsmål af mere fortolkende karakter.
- 4 Afslut "Køkkeninteriør" med en fælles gennemgang i klassen, hvor eleverne byder ind med deres noter og synspunkter til analysen af maleriet.

Forberedelser

Del eleverne i makkerpar.

Udprint de to elevark.

Overvej hvor eleverne skal skrive deres noter til billedanalysen.

Læringsmål

Fællesmål efter 9. klasse.

Kompetenceområde: Fortolkning.

"Eleven kan forholde sig til kultur, identitet og sprog gennem systematisk undersøgelse og diskussion af litteratur og andre æstetiske tekster"

(Danskfagets "Færdigheds- og vidensmål/fortolkning")

Eleverne skal lære:

- at analysere, fortolke og perspektivere malerier
- at få et fælles fagligt sprog til billedanalyse
- at forstå og anvende faglige grundelementer i billedanalyse
- at forstå at billeder er et spejl af en historisk tid
- at udføre og anvende faglig læsning i relation til analysearbejdet

Derudover skal eleverne i dette forløb vise viden om "sammenhæng mellem situation, kultur og kropssprog" (Danskfagets "Færdigheds- og vidensmål/kommunikation/krop og drama) til at udføre deres færdige iscenesættelser/parafraser af de udvalgte værker.

Uddybende

Introduktion til billedanalyse.

Der findes utallige analysemodeller til at arbejde med billeder. Hvilken og hvordan denne genre gribes an, kan tage sit afsæt på mange måder. I denne lille introduktionsopgave er hensigten, at eleverne ikke arbejder efter en bestemt analysemodel, men lader nysgerrigheden, det undersøgende og lysten til at vide mere om billedet, være elevernes drivkraft og motivation.

Når eleverne stilles overfor at skulle arbejde med billederne ud fra få fastlagte fokuspunkter, bliver deres sanser skærpet, de går dybere ind i billedet, bliver anderledes opmærksomme og lever sig mere ind i billedet. Lægger fx mærke til, hvem der tilbereder maden, arbejder med jorden og deraf kommende afgrøder, hvem der får serveret maden og dermed opvartes osv.

Lad eleverne arbejde sig ind på og ind i genren, så de lærer at blive opmærksomme på nuancer og detaljer i de motiver, de arbejder med.

Komposition kan være et udgangspunkt, hvor forskellige motiver arbejdes grundigt igennem.

Kropssprog kan været et andet, farvevalg, lys og skygge et tredje osv.

Vigtigst er det, at ikke alle analysepunkter ud fra en given model arbejdes igennem, hver eneste gang et nyt billede præsenteres.

Kopiark

Kopiark:

[Elevark1 til aktivitet 2 4112019pdf.pdf](#)

[Opgaveark aktivitet 2 En bid af danskfaget \(2\)41119pdf.pdf](#)

Introduktionsopgave til billedanalyse.

Viggo Johansen "Køkkeninteriør" 1884 (Skagens Museum)

Forestil dig, at din makker er helt blind. Du skal beskrive det udvalgte maleri af Viggo Johansen fuldstændigt og detaljeret. Find dit eget system - vil du begynde helt i forgrunden af maleriet og arbejde dig indad til mellemgrund og baggrund, eller vil du begynde i højre eller venstre side af billedet?

Har du mest lyst til skille personen på billedet og omgivelserne ad? Eller er det fra loftet du begynder?

Kig længe på billedet, kig ind i billedet og kig dybere endnu. Der er mange detaljer i et billede, der først dukker op lidt efter lidt.

Hvordan vil du, om lidt, fortælle din blinde makker om lyset, om farverne og måske om den stemning, du oplever ved at se på billedet? Kan den overhovedet beskrives, så den blinde makker forstår, og kan leve sig ind i billedet, som du kan?

Du vælger selv på hvilken måde, du vil beskrive billedet og dets motiv. Værsgo at gå i gang!

Opgave til arbejdet med udsnit af motiv

Her er der zoomet ind på Viggo Johansens maleri

Udsnittet betyder, at der er valgt noget fra og fokuseret på noget andet. Her er det kvinden i billedet eller dele af hende:

- Hendes arbejde med blomsterne
- Hendes holdning
- Hendes nakke
- Roen omkring hende
- Farverne på kjolen, blomsterne, kurven, døren, genstandene på væggen osv.

Prøv at skrive stikord til ovenstående punkter. Her kan du beskrive, hvad du *reelt ser*; men også *få dine egne følelser med*. Hvorfor står hun, som hun står? Hvorfor er nakken lettere bøjet og ansigtet dermed vendt lidt nedad? Koncentrerer hun sig om arbejdet? Og synes du, hun gør det, hvordan ser du så det?

Når du har skrevet stikord, kan du, sammen med din makker, drøfte jeres svar og tanker. Har I set det samme? Er I enige? Forklar jeres svar, og stil gerne spørgsmål til hinandens observationer.

Hvilken betydning har det for maleriets titel, at det nu blot er et udsnit?

Hvordan tror du kvindes ansigt ville se ud, hvis du kom ind i køkkenet og sagde hej, og hun vendte sit ansigt mod dig? Forklar dit svar.